

MTÜ Jalgpalliklubi Welco
Reg. nr 80287033

Narva mnt 169-3, 51009
Tartu, Estonia
www.jkwelco.ee

+372 57841103
edgar@jkwelco.ee

Lugupeetud Eesti kultuuriminister Heidy Purga

Pöördun Teie poole Tartu Jalgpalliklubi Welco tegevjuhina seoses 2027. aasta riigieelarvega ja ning seda ühe väga lihtsa küsimusega:

Kas Eesti riik peab treenerit kultuuritöötajaga võrdväärseks?

Küsin seda, sest tänane 2027. aasta riigieelarve tutvustus annab põhjust selles kahelda.

Tartu Jalgpalliklubi Welco, Welco Jalgpallikool Santos ja Naiste Jalgpalliklubi Electra moodustavad üheskoos Lõuna-Eesti suurima jalgpallisüsteemi, kus treenib kokku ligi 1000 poissi, tüdrukut ja täiskasvanut. Meie jaoks ei ole treenerite rahastamine abstraktne riigieelarve küsimus. See puudutab otseselt meie võimalust pakkuda neile ligi tuhandele inimesele kvaliteetset ja kättesaadavat sportimisvõimalust.

2027. aasta eelarve puhul on probleem väga selge: treenerite tööjõukulude toetuse maht ei suurene. Samal ajal kasvab aasta-aastalt toetusaluse kvalifikatsiooniga treenerite arv. See tähendab, et sama suur riiklik toetussumma tuleb jagada järjest suurema arvu treenerite vahel. Seega väheneb uue aastal riiklik toetus ja kasvab spordiklubide omaosalus ka juhul, kui treenerite palku ei tõsteta. Juba sel aastal tekkis olukord, kus minimaalne palgatase tõusis küll 1400 eurolt 1520 euroni, kuid kuna kvalifitseeritud treenerite arv kasvas, siis oli riigipoolne tugi treeneri palgast 45.1% ning spordiklubidel 54.9%, mis tähendas, et arvutuslikult kasvas riigipoolne tugi minimaalse brutopalgaga juures kõigest mõnikümmend eurot.

Kui nüüd toetusmeetmesse ei leita ühtegi senti lisaraha, siis tähendab see, et uuel aastal peavad spordiklubid katma juba ligikaudselt 60% treeneri minimaalse töötasu palgafondist ning riigipoolne toetus langeb juba 40% juurde. See on oluline detail, millest avalikus arutelus kiputakse mööda vaatama. Kuna spordiklubidel on palgasurve niigi suur, siis oma eelarvelistest vahenditest palkade tõstmine tähendaks

seda, et tööandja omarahastus kasvab protsentuaalselt veelgi. Mõlemal juhul suureneb spordiklubi rahaline koormus ja lõpuks tähendab see survet lapsevanematele, sest spordiklubi ainus võimalus kulude kasvuga toime tulla on tõsta hüppeliselt treeningtasusid. Kas see ongi see suund, kuhu Eesti noortesporti rahastamist tahame viia?

Samal ajal on riik ise seadnud treenerite tasustamisele teistsuguse eesmärgi. Reformierakonna 2023. aasta valimisprogrammis lubati viia treenerite palgatingimused kultuuritöötajatega samale tasemele. Tänaseks ei ole me sellele eesmärgile paraku lähemale jõudnud. 2026. aastal on kõrgharidusega kultuuritöötaja riiklik palga alammäär 1720 eurot, kvalifitseeritud treeneri töötasu alammäär aga 1520 eurot. Vahe on 200 eurot kuus ehk 2400 eurot aastas ühe täiskoormusega töötaja kohta.

Veelgi olulisem on vaadata, mida teeb riik 2027. aastal. Kultuuriministeeriumi haldusala asutuste palgafond suureneb 2,9 miljoni euro võrra ehk ligikaudu 2,5 protsenti. Me ei kritiseeri seda otsust. Kultuuritöötajate töö peabki olema vääriliselt tasustatud, kuid kui samal ajal ei suurene treenerite tööjõukulude toetuse maht ning treenerite elukutse on juba praegu tugevalt alarahastatud, tekib väga lihtne küsimus: Kui riigi eesmärk on viia treenerite töötasu kultuuritöötajatega samale tasemele, siis kuidas see peaks juhtuma olukorras, kus kultuurivaldkonna palgafondi suurendatakse, kuid treenerite tööjõukulude toetust ei suurendata?

Praeguse kursi jätkumisel ei ole põhjust eeldada, et palgalõhe väheneb. Vastupidi - ilma täiendavate otsusteta jääb treeneri töötasu kultuuritöötaja omast järjest kaugemale.

Treener on inimene, kes kujundab lapse liikumisharjumusi. Ta vastutab laste turvalisuse eest, planeerib treeninguid, jälgib arengut, suhtleb lapsevanematega, osaleb võistlustel ja täiendab ennast pidevalt. Sageli toimub see töö õhtuti ja nädalavahetustel. Kui me tahame, et lapsed liiguksid rohkem, oleksid tervemad ja omandaksid noorena harjumuse regulaarselt sportida, siis peame olema valmis investeerima ka inimestesse, kes seda tööd teevad. Vastasel juhul jääme me neist inimestest spordivaldkonnas lihtsalt ilma ja räägime kõik ühest suust laste liikumise olulisusest, kuid teisest käest muudame selle töö tegemise spordiklubidele järjest ebarealistlikumaks.

Lõuna-Eestis näeme väga selgelt, kui suur on nõudlus kvaliteetse treeneritöö järele. Meie kolme organisatsiooni süsteemis töötab ligi 30 treenerit, kes annavad iganädalaselt treeninguid ligi 1000-le inimesele. Me tahaksime, et see võimalus oleks ka tulevikus olemas, kuid oleme jõudmas olukorda, kus meil tuleb hakata majandusliku surve tõttu treeningukohti vähendama või treeningtasusid selliselt tõstma, et osa lapsi jääb spordist kõrvale.

Seetõttu palume Teil vastata väga konkreetsele küsimusele:

Kas Eesti valitsus on valmis oma varasemat lubadust - viia treenerite töötasu kultuuritöötajatega samale tasemele - päriselt ellu viima?

Kui vastus on jah, siis peab sellele järgnema ka vastav rahastusotsus. Meie ettepanek on suurendada 2027. aastal treenerite tööjõukulude toetuse mahtu ning siduda see edaspidi treenerite arvu ja tööjõukulude tegeliku kasvuga. Nii ei jää see lihtsalt üheks toredaks lubaduseks valimisbrošüüril. Vastasel juhul muutub riigi toetus ühe treeneri kohta aasta-aastalt järjest väiksemaks ning järjest suurem osa koormusest langeb spordiklubidele.

Me ei küsi spordiklubidele lihtsalt rohkem raha. Me palume, et riik panustaks oma osa sellesse töösse, mille tulemustest võidab lõpuks kogu riik: kui eesti lapsed liiguvad rohkem ja on tervemad, on selle võrra tulevikus väikesem koormus meie meditsiinisüsteemil - tervet ning sportlikud harjumused omandanud inimest on riigil oluliselt odavam üleval pidada.

Loodame, et Kultuuriministeerium on valmis selle küsimuse 2027. aasta eelarve menetlemisel uuesti lauale võtma. Oleme valmis kohtuma ja tutvustama Tartu ning Lõuna-Eesti spordiklubide tegelikku olukorda ning pakkuma omalt poolt lahendusi, kuidas treenerite rahastamise süsteemi jätkusuutlikumaks muuta.

Lugupidamisega

Edgar Leht

Tartu JK Welco tegevjuht

edgar@jkwelco.ee

+372 57841103